

Divas Almas

Inese Zandere

Ilustratore **Anete Bajāre-Babčuka**

Liels un mazs, 2021

ISBN: 978-9934-574-64-1

Sinopse

Stāsta galvenās varones Almas dzīvē starp realitāti un iztēli nav novilkta stingra robeža, kā tas mēdz būt daudziem bērniem. Tādēļ viņai, vasaru pēc 1. klases pabeigšanas vadot laukos, līdzās mazai ciema kapsētai, kur šad un tad notiek bēres, nav grūti uz sevi attiecināt pār kapu sētu sadzirdētos vārdus: „Mūsu Alma ir mirusi. Mēs vairs neredzēsīmies!” un iztēloties sevi par nomirušu. To viņa cenšas pārbaudīt, pārliecinoties, vai ir redzama spogulī, vai kāds viņu vēl redz, un iztēle viņai palīdz noticēt savai „neesamībai”, bet kaķa iecirstie nagi – tomēr sajusties pavisam dzīvai. IZRĀDĀS, KA ALMA NAV VIENĪGĀ ALMA PASAULĒ, UN BĒRINIEKI AR MŪZIKU PAVADA VECO ZVEJNIEKSIEVU MIGLIŅU ALMU. SARUNĀ AR SAVU VECTANTĪTI ALMA CENŠAS SAPRAST ATŠĶIRĪBU STARP DZĪVAJIEM UN MIRUŠAJIEM, CILVĒKA ATTIECĪBAS AR SAVU VĀRDU, DAŽĀDU AR MIRŠANU UN PIEMIŅU SAISTĪTU IDIOMU NOZĪMI. AUTORE PAR ŠĪM EKZISTENCIĀLAJĀM LIETĀM RAKSTA AR GAIŠU HUMORU, KURĀ NOPĪETNĪBA UN SMAIDS NAV VIENS NO OTRA ATDALĀMI.

Grāmata piemērota pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem, sākot no 5 gadu vecuma.

Noskaties īsu video par grāmatu [šeit!](#)

Par autoriem:

Inese Zandere (1958) raksta grāmatas gan bērniem, gan pieaugušajiem – dzeju, prozu, esejas, kā arī animācijas filmu scenārijus un muzikāli dramatiskus darbu libretus. Rakstniece studējusi filozofiju Latvijas Universitātē, bijusi grāmatu un preses izdevumu „Pionieris” (LaBa), „Sestdiena”, „Rīgas Laiks” redaktore, pašlaik – bērnu grāmatu izdevniecības „Liels un mazs” galvenā redaktore. Viņas vairākkārt apbalvotais dzejoļu krājums „Iekšīņa un ārīņa” (2002) piedzīvojis daudzus atkārtotus izdevumus. Latvijas Literatūras gada balvu saņēmis krājums „Līze Analīze un citi slimnīcas skaitāmpanti”, bet pasaka „Māsa un brālis” un dzejoļu krājums „Ja tu esi sivēns” ieguvis Starptautisko Jāņa Baltvilka balvu bērnu literatūrā (2007). Kā raksta tulkotāja un redaktore Ieva Lešinska, Zanderes bērnu dzejas „detaļu dzīvīgums, labsirdīgais humors un aizraujošā valodas spēle ļāvusi vairākām jauno lasītāju paaudzēm iepazīt lasīšanas prieku”. Inese Zandere saņēmusi LR Kultūras ministrijas balvu „Trīs brāļi” nominācijā „Kultūra indivīda izaugsmei” par sasniegumiem bērnu literatūras žanrā (2007) un Triju Zvaigžņu ordeni (2008).

Ilustratore **Anete Bajāre-Babčuka** (1991) Latvijas Mākslas akadēmijā studējusi tēlniecību un grafiku. Ar izdevniecību „Liels un mazs” viņu vieno jau vairāki veiksmīgi darbi, sākot ar debiju dzejas bilžu grāmatiņai „Imants Ziedonis. „Trīs akmentiņi”” sērijā „BIKIBUKS” (2017). Māksliniece zīmē arī komiksus. Ilustrācijās izkopusi vērotājas talantu: ar pieklusinātām kompozīcijām un trāpīgām laikmeta un raksturu iezīmēm Bajāre-Babčuka pieved lasītāju tuvu klāt saviem varoņiem un aicina sajust kopīgo. Strādājot zīmuļa un pastelkrāsošanas tehnikā, viņa grāmatas „Divas Almas” ilustrācijās spēj savienot divas pasaules – redzamo, detaļām bagāto ikdienas pasauli, krāšņi vasariģo dabu, un otru – „neredzamo”, kurā rosās meitenes iztēle, bet atmiņas un stāsti turpina dzīvot arī pēc cilvēka nāves. Māksliniece rāda šo pasaulu tuvību un vienotību, plūstošo robežu.

UZDEVUMI UN AKTIVITĀTES

Pētnieciskais darbs „VĀRDA MĀSAS”

Pārrunājiet jēdzienus „vārda māsas” un „vārda brāļi”. Atrodi sev vārda māsas/vārda brāļus starp saviem draugiem, radniekiem, skolas biedriem. Cik tādu izdevās atrast? Noskaidro, kuri ir populārākie vārdi tavā klasē/skolā, izveido „top 10”. Iepazīsties ar statistiku par to, kuri vārdi Latvijā ir populāri šobrīd un kā šī statistika mainījies dažādos laikos. Uzzini, kā tavi vecāki izvēlējušies tev vārdu. Kā sauc tavus radniekus? Vai tavā ģimenē ir vārdi, kas tiek pārmantoti no paaudzes paaudzē?

Saruna „PĀRPRATUMI”

Ko nozīmē jēdziens „pārpratoms”? Ko pārprata Alma? Pārrunājiet, kā pārpratumi rodas. Miniet piemērus bērnu, viņu draugu, citu bērnam tuvu cilvēku dzīvēs.

Saruna un uzdevums „DZĪVES CIKLS”

Pārrunājiet, no kādiem posmiem sastāv dzīvo būtņu dzīve. Apskatiet attēlus, kuros redzami augi, dzīvnieki un cilvēki dažādos dzīves posmos, novērtējiet to vecumu.

Kuros no tiem ir:

- bērnība (bērni, putnu cāļi, kucēni u.c. dzīvnieku mazuļi, augu asni, pumpuri),
- jaunība (jaunieši, salapojūši un ziedoši augi, veikli, skrienoši dzīvnieki),
- briedums (pieaugušie, kam ir bērni, augi ar augļiem un sēklām),
- vecums (veci cilvēki un dzīvnieki, novītuši ziedi, nodzeltējušas lapas).

Radošais darbs „SKOLA VASARĀ”

Alma iztēlojās, kas notiek viņas skolā vasarā, kad bērnu tur nav. Kā tu domā, kas vasarā notiek tavā skolā? Fantazē, iztēlojies gan reālus, gan pasakainus notikumus! Uzzīmē savam stāstam ilustrāciju.

Saruna „TRĪS LIELIE GODI”

Noskaidrojiet, kas ir godi: galvenie cilvēka dzīves svētki, kad cilvēks tiek godināts. Tās ir svinības, kas neatkārtojas katru gadu (kā dzimšanas diena, gadskārtu svētki, valsts svētki). Cilvēka mūžā ir 3 lieli godi – kristības (vārda došana), laulības (kāzas), bēres (apbedīšana). Pārrunājiet, kad tos svin, kāpēc tie ir tik nozīmīgi. Kādas ir šo godu tradīcijas Latvijā un citās zemēs.

Uzdevums „KĀ JŪTAS ALMA?”

Atceries grāmatas varoņus, raksturo kādu no tiem, un uzdod šo mīklu pārējiem spēles dalībniekiem!

Piemēri:

- Alma ierauga, ka skolā aug mežs (izbrīns)
- Alma satiek vilku (bailes)
- Alma redz puķes un elpo svaigu gaisu (prieks)
- Alma domā, ka viņa ir nomirusi (bēdas)
- Almas kaķis ieskrāpē viņai rokā (dusmas)
- Alma piezīmē sev spogulī matus un lakatiņu (jautrība, smieklis)

Radošais uzdevums „PAŠPORTRETS UN CITA PORTRETS”

Izpēti savu seju spogulī: kādā krāsā ir tavas acis, mati, kāda ir sejas forma, acu, lūpu, deguna un ausu forma. Uzzīmē pašportretu. Pārveido savu pašportretu tā, lai tas izskatītos pēc cita cilvēka – maini sejas vaibstus, frizūru, piezīmē ūsas, bārdu, apģērba elementus u.c. Kas varētu būt šis cilvēks, par kuru tu esi pārvērties?

Saruna „SENI IZTEICIENI”

Skaidro, ko nozīmē šie grāmatā lasītie izteicieni:

**Nolikt karoti. Pavadīt ar mūziku. Paturēt gaišā piemiņā.
Dzīvāks par dzīvu. Man par to galva nesāp.
Mute līdz ausīm.**

Vai tu saproti arī šo izteicienu nozīmi?

**Pa vienu ausi iekšā, pa otru ārā. Ne cepts, ne vārīts.
Skrien kā vējš. Paņem acis rokā! Dots devējam atdodas.
Kaķim zem astes.**

Pētnieciskais darbs „DIVU ALMU LAIKI”

Grāmata par divām Almām uzrakstīta 2021. gadā. Ja vecā Migliņu Alma nodzīvoja apmēram 90 gadu, kurā gadā viņa varētu būt dzimusi? Uzzini, kā cilvēki dzīvoja Migliņu Almas bērnībā un jaunībā: kādās mājās mitinājās, kādus priekšmetus lietoja, kādus darbus darīja? Salīdzini, kā cilvēki dzīvo tagad – mazās Almas dzīves laikā. Kas ir saglabājies, kas pazudis, kas radies no jauna?